

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 22.

Vydána dne 31. srpna 1955

Cena Kčs 1,—

OBSAH:

- 40.** Nařízení o boji proti přenosným nemocem.

40.**Nařízení ministra zdravotnictví**

ze dne 18. srpna 1955

o boji proti přenosným nemocem.

Ministr zdravotnictví nařizuje podle § 15 zákona č. 4/1952 Sb., o hygienické a protiepidemické péči, a § 16 odst. 1 zákona č. 103/1951 Sb., o jednotné preventivní a léčebné péči:

§ 1.**Úvodní ustanovení.**

(1) Boj proti přenosným nemocem plánují, organizují, řídí, kontrolují a provádějí orgány hygienické a protiepidemické služby.

(2) S orgány hygienické a protiepidemické služby úzce spolupracují v boji proti přenosným nemocem zařízení a pracovníci preventivní a léčebné péče, jimž se přímo svěřuje provádění některých hygienických a protiepidemických opatření, zejména opatření týkajících se tuberkulosy a pohlavních nemocí.

(3) V boji proti nemocem přenosným se zvířat na lidi spolupracují s orgány hygienické a protiepidemické služby orgány veterinární služby; orgány veterinární služby při tom postupují v souladu s opatřeními nařízenými orgány hygienické a protiepidemické služby.

§ 2.**Hlášení přenosných nemocí.**

(1) V zájmu soustavného a účinného boje proti přenosným nemocem musí být včas hlášena a vedena v evidenci:

- A) onemocnění, podezření z onemocnění a úmrtí při
  - a) aktivní tuberkulóze plicní a mimoplicní,
  - b) pohlavních nemocech:
    - 1. příjici (Syphilis),
    - 2. kapavce (Gonorrhoea),
    - 3. měkkém vředu (Ulcus molle),
    - 4. čtvrté pohlavní nemoci (Lymphogranuloma venereum),
  - c) těchto dalších přenosných nemocech:
    - 1. břišním tyfu (Typhus abdominalis),
    - 2. paratyfech A, B, C (Paratyphus A, B, C),
    - 3. ostatních salmonelosách (Salmonellosis),
    - 4. asijské choleře (Cholera asiatica),
    - 5. brucellosách (Brucellosis),
    - 6. úplavici (Dysenteria),
    - 7. otravách a nákazách z poživatin (Intoxicatio et infectio alimentaris),
    - 8. spále (Scarlatina),
    - 9. růži (Erysipelas),
    - 10. záškrtu (Diphtheria),
    - 11. černém (dávivém) kašli (Pertussis),
    - 12. epidemickém zánětu mozkových buněk (Meningitis cerebrospinalis epidemica),

13. serosním zánětu mozkových blan (Meningitis serosa),
14. moru (Pestis),
15. tularemii (Tularemia),
16. malomocenství (Lepra),
17. ztrnutí (Tetanus),
18. sněti slezinné (Anthrax),
19. vozhrívce (Malleus),
20. návratné horečce (Febris recurrens),
21. Weilově nemoci (Morbus Weili),
22. ostatních leptospirosách (Leptospirosis),
23. přenosné dětské obrně (Poliomyelitis anterior acuta),
24. onemocnění způsobeném virusy ze skupiny Coxsackie,
25. virusových meningoencefalitidách (Meningoencephalitis),
26. pravých neštovicích (Variola vera),
27. spalničkách (Morbilli),
28. epidemickém zánětu příušních žláz (Parotitis epidemicā),
29. žluté zimnici (Febris flava),
30. nakažlivém zánětu jater (Hepatitis infectiosa),
31. vzteklině (Lyssa),
32. trachomu (Trachoma),
33. papouščí nemoci (Psittacosis) a jiných ornitosách,
34. slintavce (Aphetae epizooticae),
35. skvrnivce (Typhus exanthematicus),
36. horečce Q (Q-rickettsiosis) a jiných riketsiosách,
37. malarii (Malaria),
38. toxoplasmose (Toxoplasmosis),
39. trichinose (Trichinosis),
40. ankylostomatose (Ankylostomatoses),
41. mikrosporič (Mikrosporia),
42. trichofycii (Trichophytia),
43. favu (Favus),
44. rinoskleromu (Rhinoskleroma),
45. chřipce (Influenza),
46. atypickém virusovém zánětu plic (Pneumonia virosa atypica),
47. horečce omladnic po porodu a po porodu (Sepsis puerperalis),
48. mastitidách rodiček (Mastitis puerperalis),
49. zánětu mozku po očkování (Encephalitis post vaccinationem);

B) úmrtí osob nemocných aktivní tuberkulosou, jde-li o úmrtí z jiné příčiny;

C) onemocnění, podezření z onemocnění a úmrtí v dětských kolektivech a lůžkových zařízeních preventivní a léčebné péče při

1. zarděnkách (Rubeola),
2. planých neštovicích (Varicella),
3. nakažlivých zánětech sliznice ústní (Stomatitis infectiosa),
4. helmintosách (Helminthosis),
5. pneumocystovém zánětu plíc (Pneumocystis carini),
6. listerioze (Listeriosis) a
7. stafylokokových onemocnění novorozenců (Staphylocermia conjunctivitis etc.);

D) onemocnění epidemickými průjmy novorozenců a jiná průjmová onemocnění hromadně se vyskytující;

E) onemocnění svrabem u osob

- a) hromadně ubytovaných,
- b) přicházejících při výkonu svého povolání do přímého styku s poživatinami nebo s větším počtem osob, zejména v dopravě a spojích,
- c) docházejících do dětských kolektivů, škol a jiných učilišť nebo na místě, kde se zdržuje větší počet lidí,
- d) přicházejících do styku s hospodářskými zvířaty.

(2) Hlásit a vést v evidenci je nutno též osoby

- a) vyměšující zárodky břišního tyfu, paratyfu a jiných salmonelos, úplavice a záškrtu,
- b) pokousané vzteklym nebo ze vztekliny podezřelým zvířetem.

(3) Hlavní hygienik může nařídit povinné hlášení i jiných přenosných nemocí, než jsou uvedeny v odstavci 1, po případě může rozšířit povinnost hlášení u nemocí uvedených v odstavci 1 písm. C) a E) na všechny případy a povinnost hlášení a evidence i na osoby vyměšující jiné choroboplodné zárodky, než jsou uvedeny v odstavci 2, nebo na osoby vy-

měšující cizopasníky. Vyžaduje-li to epidemiologická situace, může totéž učinit v oboru své působnosti se souhlasem nadřízeného hygienika krajský a okresní hygienik.

§ 3.

O s o b y p o v i n n é h l á š e n í m .

(1) Hlášení přenosné nemoci je povinen učinit každý lékař, který zjistí skutečnosti, jež mají být hlášeny. Tuto povinnost má i veterinární lékař, zvláště jde-li o nemoc přenosnou se zvířat na lidi. Veterinární lékař je povinen hlásit též každé onemocnění zvířete nemoci přenosnou na lidi, na niž se vztahuje povinnost hlášení podle § 2.

(2) Každý jiný zdravotnický pracovník, má-li důvodné podezření, že jde o přenosnou nemoc, je povinen to oznámit příslušnému lékaři.

§ 4.

Z p ú s o b h l á š e n í .

(1) Hlášení přenosné nemoci podává ošetřující lékař na předepsaných tiskopisech ihned po zjištění onemocnění, podezření z onemocnění nebo úmrtí okresnímu hygieniku a obvodnímu lékaři; při tuberkulose, pohlavní nemoci a kožním plísňovém onemocnění podává se hlášení příslušnému oddělení zdravotnického střediska, které pak zasílá pravidelně okresnímu hygieniku přehledy těchto hlášení. Jde-li o dítě navštěvující dětské nebo výchovné zařízení, uvědomí ošetřující lékař též správu tohoto zařízení.

(2) Při onemocnění a podezření z onemocnění asijskou cholerou, morem, pravými neštovicemi, žlutou zimnicí a skvrnivkou nebo jinými přenosnými nemocemi, které určí hlavní hygienik nebo s jeho souhlasem krajský hygienik, je nutno mimo předepsané písemné hlášení učinit ihned hlášení telefonicky, telegraficky nebo zvláštním poslem okresnímu a krajskému hygienikovi.

(3) Veterinární lékař hlásí onemocnění nebo podezření z onemocnění přenosnou nemocí okresnímu hygienikovi písemně, v naléhavých případech telefonicky, telegraficky nebo

zvláštním poslem. Onemocnění zvířete nemocí přenosnou na lidi hlásí veterinární lékař prostřednictvím okresního veterinárního lékaře okresnímu hygienikovi.

(4) Okresní hygienik neprodleně uvědomí okresního veterinárního lékaře o každém onemocnění člověka vzteklinou, snětí slezinou a vozhrívkou, po případě těmi jinými nemocemi přenosnými se zvířat na lidi, které určí hlavní hygienik v dohodě s ministerstvem zemědělství.

(5) Ministerstvo zdravotnictví stanoví podrobnosti o hlášení přenosných nemocí, o jejich evidenci a o statistickém zpracování doslých hlášení; pokud jde o hlášení veterinárními lékaři, učiní tak v dohodě s ministerstvem zemědělství. Pro tuberkulosu, pohlavní nemoci a kožní plísňová onemocnění stanoví ministerstvo zdravotnictví potřebné odchylky.

§ 5.

P o v i n n o s t l é k a ř s k é h o v y š e - t r ě n í a l é c e n í ; o p a t r ě n í l é k a ř s k é p o m o c i

(1) Osoby, které onemocnely přenosnou nemocí, osoby podezřelé z onemocnění takovou nemocí (§ 10 odst. 1) a po případě i osoby podezřelé z nákazy [§ 14 písm. c)] jsou povinny se podrobit lékařskému vyšetřování, potřebným zkouškám a léčení, jakož i isolaci nebo karanténě, je-li jim to nařízeno ošetřujícím lékařem, po případě orgánem hygienické a protiepidemické služby; léčení jsou povinny podrobit se v každém případě osoby nemocné pohlavní nemocí nebo aktivní tuberkulosou.

(2) K osobě, která onemocněla přenosnou nemocí uvedenou v § 2 nebo která je podezřelá z onemocnění takovou nemocí, musí být podle jejího zdravotního stavu neprodleně přivolán lékař anebo jí musí být jinak opatřena lékařská pomoc. Tím jsou povinny:

- odpovědný člen domácnosti nemocného nebo zletilý spolubydlící nemocného,
- osoba, která ošetřuje nemocného,
- majitel bytu nebo domovní důvěrník,

(d) odpovědný vedoucí školy nebo jiného učiliště nebo skupiny osob společně ubytovaných při onemocnění osoby, svěřené jeho péči nebo zdržující se v takovém učilišti, nebo člena skupiny; stejnou povinnost má osoba odpovědná za vedení podniku, závodu nebo zařízení pro hromadné ubytování při onemocnění osob tam zaměstnaných nebo tam ubytovaných.

(3) Povinnost opatřit lékařskou pomoc na stává u osob uvedených v odstavci 2 písm. b) až d) jen tehdy, není-li osoby uvedené na přednějším místě nebo nesplnila-li tato osoba neprodleně tuto svoji povinnost.

Epidemiologická vyšetřování.

§ 6.

(1) Potřebná vyšetřování v souvislosti s výskytem přenosných nemocí (epidemiologická vyšetřování) provádějí orgány hygienické a protiepidemické služby. Zařízení preventivní a léčebné péče jsou povinna při tomto vyšetřování poskytovat veškerou potřebnou odbornou pomoc. Při epidemiologickém vyšetřování spolupracují orgány hygienické a protiepidemické služby s orgány veterinární služby, jde-li o nemoc přenosnou se zvířat na lidi.

(2) Orgány hygienické a protiepidemické služby, jakož i odborní pracovníci hygienicko-epidemiologických stanic a pracovníci zařízení preventivní a léčebné péče provádějí epidemiologická vyšetřování ve všech místech, kde je možno v souvislosti s onemocněním zjistit okolnosti, důležité pro zjištění ohniska nákazy a posouzení příčin a cest šíření nemoci, a kde je třeba provést potřebná preventivní opatření.

§ 7.

(1) Všechny úřady (orgány), podniky, zařízení a organizace, zvláště dobrovolné organizace pracujících, jsou povinny pomáhat orgánům hygienické a protiepidemické služby, po případě i pracovníkům preventivní a léčebné péče při plnění jejich úkolů v boji proti přenosným nemocem.

(2) Každý, kdo může svou činností napomáhat orgánům hygienické a protiepidemické služby, jakož i pracovníkům preventivní a léčebné péče v boji proti přenosným nemocem, je povinen tak na jejich vyzvání učinit; zejména je povinen sdělit všechny okolnosti důležité v zájmu epidemiologického vyšetřování. Osoba nemocná přenosnou nemocí, zejména nemocí pohlavní, je povinna označit lékaři na jeho vyzvání zdvoj nákazy a osoby, které mohla sama nakazit.

Ochranná opatření.

§ 8.

(1) Orgány hygienické a protiepidemické služby mohou nařídit potřebná ochranná opatření proti přenosným nemocem. Těmito opatřeními jsou zejména:

1. preventivní prohlídky osob při hromadném ubytování a před hromadnými transporty, po případě i určitých skupin obyvatelstva, které určí podle epidemiologické situace hlavní hygienik,
2. periodické prohlídky osob činných v potravinářství (čítajíc v to osoby činné v jatkách, při dojení mléka a v zelinářských zařízeních), ve vodárnách, v dětských a výchovných zařízeních, v zařízeních hromadného ubytování, ve zdravotnických zařízeních, zejména v zařízeních preventivní a léčebné péče a při výrobě léčiv, dále v holičství a kadeřnictví, v podnicích živočišné výroby, v nichž jsou zavedena veterinární opatření ke zdolání nemoci přenosné se zvířat na lidi, v čisticích stanicích, v kanalisačních zařízeních, v kafiliérích, ve sběrných uhynulých zvířat a na mrchovištích, jakož i prohlídky jiných skupin obyvatelstva, které určí podle epidemiologické situace hlavní hygienik.

(2) Osoby uvedené v odstavci 1 jsou povinny počerpat se vyšetřování klinickému i laboratornímu v zařízeních, která určí okresní hygienik.

(3) O ochranném očkování proti přenosným nemocem platí zvláštní předpisy.

§ 9.

(1) K prohloubení boje proti přenosným nemocem mohou orgány hygienické a proti-epidemické služby též

- a) provádět nebo nařídit desinfekci a asanaci podezřelých vod, půdy a jiných předmětů a míst, po případě zakázat nebo omezit užívání podezřelých studní, pramenů, povrchových vod a jiných vodních zdrojů, pokud nejde o provozní vody,
- b) zakázat nebo omezit výrobu, prodej a podávání některých druhů poživatin.

(2) O hubení škodlivých živočichů platí zvláštní předpisy.

Protiepidemická opatření.

§ 10.

(1) Ošetřující lékař nařídí isolaci osob nemocných přenosnou nemocí uvedenou v § 2 a isolaci osob, u nichž se sice projevují některé příznaky takové přenosné nemoci, ale není možno bezpečně soudit na onemocnění touto nemocí (podezřelých z onemocnění přenosnou nemocí). Isolaci může nařídit ošetřující lékař i u jiných přenosných nemocí, je-li to v zájmu ochrany kolektivu.

(2) Isolace se provádí v nemocnici nebo v příslušném odborném léčebném ústavu (ústavní isolace), po případě v domácnosti nemocného nebo podezřelého z onemocnění (domácí isolace).

(3) Isolace musí být provedena tak, aby bylo zamezeno další šíření nemoci.

(4) Domácí isolaci může povolit ošetřující lékař při

- a) tuberkulose,
- b) pohlavních nemocech,
- c) brucelosách,
- d) otravách a nákazách z poživatin,
- e) růži,
- f) černém (dávivém) kašli,
- g) tularemii,
- h) některých leptospirosách,
- ch) spalničkách,
- i) zarděnkách,
- j) planých neštovicích,
- k) epidemickém zánětu příušních žláz,

- l) trachomu v počasném období nemoci,
- m) slintavce,
- n) nakažlivém zánětu sliznice ústní,
- o) toxoplasmose,
- p) trichinose,
- q) ankylostomatose,
- r) helmintosách,
- s) svrabu,
- t) rinoskleromu, pokud nejde o počasné období nemoci,
- u) chřipce a
- v) mastitidách rodiček,

jsou-li pro to dány předpoklady prostorové i věcné a lze-li provádět průběžnou desinfekci a řádné ošetření nemocného; v pochybných případech rozhodne o domácí isolaci okresní hygienik.

(5) Nejsou-li dodržovány zásady účinné domácí isolace, může okresní hygienik dodačně nařídit isolaci ústavní.

(6) Po dobu domácí isolace je nemocný (podezřelý) pod soustavným dohledem lékaře a je povinen dovolit přístup do své domácnosti jak lékaři tak i jím pověřenému zdravotnickému pracovníku.

(7) Provádí-li se domácí isolace při tuberkulose, může okresní hygienik nařídit na návrh ošetřujícího lékaře oddělení rodinných příslušníků od nemocného, po případě přemístění dětí z jeho domácnosti na dobu nezbytné potřeby do vhodné rodinné nebo ústavní péče.

(8) Ve výjimečných případech může být povolena domácí isolace i u nemocí, při nichž je jinak nařízena isolace ústavní. Povolení k tomu může dát okresní hygienik; v závažnějších případech si vyžádá okresní hygienik schválení krajského hygienika.

(9) Hlavní hygienik nebo s jeho souhlasem krajský hygienik může podle pokroků lékařské vědy nebo podle změny v povaze nemoci rozšířit nebo zúžit výpočet uvedený v odstavci 4.

§ 11.

(1) Po dobu domácí isolace musí být u lůžka nemocného prováděna dokonalá průběžná desinfekce podle pokynů ošetřujícího lékaře.

(2) Bezprostředně po tom, co nemocný přenosnou nemocí byl dopraven do ústavní isolace, změnil byt, byl vyléčen nebo zemřel, provede příslušná hygienicko-epidemiologická stanice závěrečnou desinfekci na všech místech, kde je toho zapotřebí.

(3) V souvislosti s průběžnou nebo závěrečnou desinfekcí provede hygienicko-epidemiologická stanice podle potřeby i hubení škodlivých živočichů.

(4) Způsob a druh desinfekce stanoví ministerstvo zdravotnictví zvláštními směrnicemi.

§ 12.

Okresní hygienik může nařídit, aby byty nemocných přenosnými nemocemi nebo podezřelých z onemocnění těmito nemocemi, po případě i domy, v nichž tyto osoby přebývají, byly při povolené domácí isolaci označeny vhodnými varovnými nápisy.

§ 13.

Okresní hygienik může vyslovit na přechodnou dobu nebo trvale zákaz výkonu určitého povolání nebo činnosti, při nichž by se mohla šířit nákaza,

- osobám nemocným přenosnou nemocí po čas nemoci,
- osobám trpícím chronicky probíhajícími onemocněními, kdy je nebezpečí přenosu a rozšíření nemoci,
- osobám podezřelým z onemocnění přenosnou nemocí a osobám podezřelým z nákazy po čas inkubace [§ 14 písm. c)], jakož i
- nosičům choroboplodných zárodků (§ 16).

§ 14.

Okresní hygienik může

- nařídit ochranné očkování osob v okolí nemocného přenosnou nemocí.
- zakázat nebo omezit po dobu nutnou k provádění desinfekce provoz v určitých místnostech, budovách a zařízeních nebo přepravu určitými dopravními prostředky,

c) podrobit osoby, které vešly přímo nebo nepřímo ve styk s nákazou, u nichž se však neprojevují příznaky onemocnění (podezřelé z nákazy), karanténě, která spočívá v tom, že osoby podezřelé z nákazy se oddělí od ostatních a jsou lékařem vyšetřovány a pozorovány; karanténa se provádí v bytech, v ústavech, v zařízeních a na všech jiných místech, kde je toho třeba v zájmu boje proti přenosným nemocem, po případě v zařízeních k tomu účelu zřízených orgány státní zdravotní správy, a to po dobu, kterou určí orgán hygienické a protiepidemické služby. Jsou-li pro to důvody, podrobí okresní hygienik osoby podezřelé z nákazy jen částečně karanténě, která spočívá v zákazu určitých činností, při nichž by mohla být nákaza šířena [§ 13 písm. c)], a to po určitou dobu, po kterou tyto osoby jsou též pod lékařským dohledem. Podle okolností podrobí okresní hygienik tyto osoby pouze lékařskému dohledu, který spočívá v tom, že jsou na všech místech svého pobytu lékařem vyšetřovány a pozorovány; za tím účelem jsou povinny se hlásit u obvodního (dilenského) lékaře.

§ 15.

Zvláštní opatření při epidemiích.

(1) Vznikne-li nebezpečí epidemie, může hlavní hygienik nebo s jeho souhlasem krajský hygienik nařídit mimořádné ochranné očkování proti přenosným nemocem všeho obyvatelstva nebo jeho určité skupiny.

(2) Je-li nebezpečí epidemie, může okresní, po případě krajský hygienik se souhlasem nadřízeného hygienika

- zakázat nebo omezit výrobu, úpravu, úschovu, dopravu, dovoz, vývoz, prodej a jiné nakládání s předměty, kterými může být šířena nákaza, zejména s poživateli, a v součinnosti s orgány veterinární služby zakázat nebo omezit jakékoli nakládání se zvířaty nebo surovinami živočišného původu, kterými může být šířena nemoc přenosná se zvířat na lidi, po případě nařídit hubení takových zvířat,

- b) zakázat nebo omezit styk některých skupin obyvatelstva s ostatním obyvatelstvem, zejména omezit cestování obyvatel některých oblastí a omezit dopravu některými oblastmi.
- c) zakázat nebo omezit pořádání slavností, divadelních a filmových představení, sportovních a jiných podniků, veřejných i soukromých shromáždění a trhů.
- d) uzavřít dětská a výchovná zařízení všeho druhu, jakož i ubytovací podniky, po případě zastavit přijímání dětí i dospělých do téhoto zařízení a podniků.
- e) uzavřít nebo omezit provoz zařízení společného stravování.
- f) zakázat nebo omezit používání studní, pramenů, rybníků, potoků a řek, koupališť přírodních i krytých, očistných lázní a pradedlen.
- g) nařídit v rámci ohniskové desinfekce obyvatelstvu hromadné hubení škodlivých živočichů.

§ 16.

Nosiči choroboplodných zárodků.

(1) Všechny osoby, které vyměšují zárodky břišního tyfu, paratyfu B a ostatních salmonelos, úplavice a záškrtu, po případě i jiné osoby vyměšující choroboplodné zárodky nebo cizopasníky, které musí být hlášeny a vedeny v evidenci podle § 2 odst. 3 (dále jen „*nosiči choroboplodných zárodků*“), musí se podrobit zvláštním opatřením nařízeným okresním hygienikem, aby se zabránilo ohrození zdraví občanů.

(2) Nosič choroboplodných zárodků je povinen zejména

- a) podrobit se stálému lékařskému dohledu a pravidelnému bakteriologickému vyšetřování, jakož i léčení a dostavit se za tím účelem do příslušného zdravotnického zařízení,
- b) zachovávat hygienické zásady podle pokynů orgánů hygienické a protiepidemické služby nebo obvodního (dílenského) lékaře,

- c) podrobit se karanténě v případech, kdy mu to bude nařízeno proto, že nezachovává pokynů zdravotnických orgánů a ohrožuje tak svým jednáním zdraví jiných osob.
- d) provádět podle pokynů orgánů hygienické a protiepidemické služby stálou desinfekci výmětů,
- e) hlásit neprodleně každou, i zamýšlenou změnu zaměstnání a pobytu okresnímu hygieniku příslušnému podle dosavadního bydliště.
- f) je-li to nařízeno orgány hygienické a protiepidemické služby, opustit činnost, při níž by ohrožoval zdraví ostatních spolupracovníků nebo osob svěřených jeho péči, nebo při níž přichází do styku přímo nebo nepřímo s poživatinami nebo s léčivy ani nebo jinak ohrožuje zdraví občanů.

(3) Zaměstnavatel je povinen na výzvu orgánů hygienické a protiepidemické služby přeřadit podle možnosti svého zaměstnance, který se stal nosičem choroboplodných zárodků, k takové práci, při níž by neohrožoval zdraví ostatních spolupracovníků nebo osob svěřených jeho péči, nepřicházel do styku přímo nebo nepřímo s poživatinami ani jinak neohrožoval zdraví občanů.

(4) Podrobné předpisy, zejména o evidenci nosičů choroboplodných zárodků a o jejich zaměstnávání vydá ministerstvo zdravotnictví.

§ 17.

Rekonvalescenci.

(1) Rekonvalescenti po přenosných nemocích jsou na příkaz orgánů hygienické a protiepidemické služby povinni se podrobit podle povahy své nemoci opatřením uvedeným v § 16 odst. 2, a je-li to třeba, jsou vedeni v evidenci. Ustanovení § 16 odst. 3 platí obdobně i pro týto rekonvalenty.

(2) Podrobné předpisy vydá ministerstvo zdravotnictví.

§ 18.

Převozy nemocných.

Převozy nemocných přenosnými nemocemi mohou být prováděny pouze vozidly zvláště

k tomu určenými. Organisaci a způsob provozu stanoví ministerstvo zdravotnictví zvláštními směrnicemi.

§ 19.

Zacházení s materiálem obsahujícím zárodky přenosných nemocí.

(1) Laboratorní vyšetřování a zkoumání materiálu, který obsahuje zárodky přenosných nemocí, je dovoleno jen ve zdravotnických a veterinárních zařízeních, jakož i ve výzkumných ústavech, učilištích a závodech, u nichž vyplývá z výměru o jejich zřízení, že takové vyšetřování a zkoumání je v souvislosti s jejich činností.

(2) Laboratorní vyšetřování a zkoumání materiálu, který obsahuje zárodky přenosných nemocí, jakož i odebrání takového materiálu od osob nemocných nebo podezřelých z onemocnění nebo od osob podezřelých z nákazy nebo zemřelých na přenosnou nemoc, jakož i od zvlášť nemocných nemocí přenosnou se zvířat na lidi nebo od zvířat podezřelých nebo uhynulých na takovou nemoc je dovoleno jen lékařům a veterinárním lékařům, po případě jiným osobám, které k tomu mají zvláštní způsobilost a které k tomu určí vedoucí zařízení, ústavu, učiliště nebo závodu (odstavec 1).

(3) Ministerstvo zdravotnictví vydá podrobné předpisy o tom, jakou způsobilost musí mít osoby zacházející s materiálem, který obsahuje zárodky přenosných nemocí, jak se s takovým materiálem zachází, jak mají být umístěny a zařízeny prostory, v nichž se s takovým materiálem zachází, a jak má být upraven provoz v těchto prostorách, po případě v celém zařízení (ústavu, učiliště, závodu).

§ 20.

Ochrana státních hranic.

O hygienické a protiepidemické ochraně státních hranic platí zvláštní předpisy.

§ 21.

Náklady a náhrady škody.

(1) O nákladech na hygienická a protiepidemická opatření, jakož i o náhradě škody v souvislosti s těmito opatřeními a o nákladech na léčení přenosných nemocí platí zvláštní předpisy.

(2) V zájmu účinného léčení může stát poskytnout hospodářskou podporu nemocným tuberkulosou.

Závěrečná ustanovení.

§ 22.

Podle § 17 odst. 1 zákona č. 4/1952 Sb., o hygienické a protiepidemické péči, jsou zrušeny všechny předpisy, pokud odporuji ustanovením tohoto nařízení; zejména jsou zrušeny

1. zákon č. 60/1948 Sb., o potíráni nemocí přenosných na lidi,
2. zákon č. 61/1948 Sb., o některých ochraňných opatřeních proti tuberkulóze,
3. zákon č. 158/1949 Sb., o boji proti pohlavním nemocem.

§ 23.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. září 1955.

Ing. Jankovcová v. r.

Plojhar v. r.